

Møguleikarnir fyri føroyskum ídnaði

Í samband við vørumessu í norrønu húsunum í Reykjavík, hevur norsk generalkonsulin í Føroyum, Leif Waagstein, borið so í band, at stjórin fyri Norsk Design Center, Jan Erik Granlund, advokatur, týsdagin í vikuni helt fyrilestur á Hotel Hafnia í Havn, sum hann kallaði »Produktudvikling og god design som konkurrencefaktor for industrien«.

Hetta var sera forvínsligur fyrilestur, har harra Granlund greiddi sera livandi frá hvussu teir í Noregi hava bygt upp ein heimaídnad at kalla frá berum botni av. Serliga kom seinri heimsbardagi at virka fyri at norðmenn komu at taka upp fleiri idnaðartættir, sum so við og við eru bygdar upp til tað teir eru í dag, nevnliga ídnaður, sum hevur ikki litlan týðning í útflutningi Noregs.

Serligan dent legði Granlund á hetta við »god design«, sum hann segði ikki var tað, sum fólk mangan halda, vakurt snið, men harafturimóti merkir góður kvalitetur í allar mátar til tað endamálið, ið hin tilvirkaði luturin nú er ætlaður til.

Greiddi frá hvussu norðmenn hava bygt ser smærri idnaðarfyrirøkur á plássum, sum vóru at kalla blank hvat viðvíkti fyrítakssemi, men sum nú eru blomstraði upp, t. d. møblaidnaðurin, sum vit í Føroyum í stóran mun styðja.

Norsk vora hevur gott orð á ser, og tað er eisini hina góðu vøruna, sum teir selja og teir selja hana just tí, at hon hevur gott orð á ser. Tað er ikki avgerandi, um vøran er dyr, avgerandi er fyri ein part av fólk, at tann vora tey keypa er dygdargóð, prisurin er ikki í øllum føri avgerandi.

Nógur hugskot

Á fundinum vóru umboð fyri ymiskar stættir, fyri ídnað, umsiting, peningastovnar, fakfelag o. o. Har komu mong hugskot fram. Millum luttakarnar vóru eisini menn frá teknologisk institut í Keypmannahavn, sum í lotuni halda virkisleðara skeið í Føroyum. Tað var eisini áhugavert at hoyra hvat teirildu um støðuna í Føroyum og hvørjar møguleikar munnu finnast fyri føroyskum ídnaði. Avgerandi er ikki um ráevni finst, eitt land sum t. d. Danmark hevur stóran jarnídnad, men má innflyta alla rávøruna.

Avgerandi er at hava fólk, ið sum er dugligt og sum er lært til tey ymsu endamálini.

Ídnaðurin fer at heita á landsstýrið

Formaðurin fyri Føroya ídnaðarfelag, Ólavur Gregersen, Syðrugøtu, greiddi frá víður-skiftinum í Føroyum víðvíkjandi ídnaði og helt tað vera sera tvørligt við figgan, sum bæði er dyr og torfor at fáa hendur á hjá idnaðarfólki. Hann fíltist á, at ein stívir helmungur av idnaðarvirkjum í Føroyum ikki eru í idnaðarfelagnum, sum í lotuni telur góðar 40 limir.

Segði, at felagið hevði samtykt at venda ser til landsstýrið við umsókn um at stovna verður útflutningsstova, soleiðis at sambandið millum ídnaðin

og útflutningin kundi skipast í eina tryggari legu, sum hann metti vera sera neyðuga.

Tørva vegleiðing

Tað vóru fleiri sum høvdu orðið, tað var skilligt, at eitt sum nógur dentur verður lagdur á, og sum menn meta at hava stóran týðning, er at idnaðarvirkir hava møguleikan og nýta mogleikan at søkja ser sakkunnleika. Í hesum sambandi segði harra Thomas Thomsen, konsulentur fyri Teknologisk Institut í Keypmannahavn, at teir fegnir vildu vera til hjálpar og at tað var so avgerandi, at virkini skaptu ser tað grundarlagið, sum má vera fyri at hava eina góða drift.

Ríkisumboðsmaðurin segði, sum hann hevði skilt á fleiri, at tørvandi kapitalur, ikki var

tað avgerandi, tí, helt hann fyri »har man den rigtige mand, så er kapital altid til stede«, helt tað meira ráddi um at finna fram til hvørjar idnaðargreinar, ið finnast skuldu fram til.

Messurnar

Føroyingar fara ofta til messur, og tá talan er um messu, so eru tað fiskarimessur.

Men tað verður meira og meira neyðugt, at skaptur verður mogleiki fyri øðrum idnaði í Føroyum, sum kann gera líkindini betri fyri fólkinum í sini heild. Her eru góð hugskot og virkisfýsni og áráði tað, sum vel í stóran mun trýtur, men tað unga ættarliðið fer vónandi og væntandi at finna fram á hesi leið. Tí var tað eisini eitt gott hugskot at vit eisini fara at nýta messuna sum amboð eitt nú Bellecentrið í Keypmannahavn.

1.

Vilja stovna bilfelag

Endamál felagsins verður við skeiðum, fyrilestrum og øðrum, at virka fyri øktum ferðslutryggleika og ábyrgdarkenslu

Í eini frágreiðing sum send er út verður sagt:

Sum øllum kunnugt er ein ógíligur bilvøkstur farin fram í Føroyum seinastu árin í samband við ta oktu vælferð. Serliga nógvir unglingar hava fingið samlað saman til bil — antin hann so er nýggjur ella gamal, kanska mest hetta seinra.

Sum sjálvfylgja av hesum stóra bilvøkstri, hava myndugleikarnir seð seg neyddar til at bota um vegirnar — nógvir eru gjordir av nýggjum, meðan aðrir eru breiddaðir og vorðnir asfaltaraðir. Hetta ber við ser, at mogleikarnir eru betri at koyra við stóri ferð — og hetta verður eisini gjørt, sum tey flestu munnu hava lagt til merkis. Soleiðis er vorðið skjótari at ferðast stað frá stað, og

bygdarnar blivnar bundnar nærri saman.

Men tann okta ferðin man tíverri ofta vera orsøkin til fleiri og álvarsligari ferðslu-óhapp. Hesi óhapp ganga ikki bara út yvir tann, ið koyrir og fer, ið við honum eru, men ofta eisini tey, sum eru til fots á gøtum.

Verður so nakað gjørt í Føroyum til fyrirbygjan av hesum óhappum? Tíverri má svarið sigast at verða eitt avgjort nei! Tú hevur ongur møguleikar at vinna tær meiri kunnleika um koyring, so at tú kundi koyrt tryggari og á henda hátt verið við til at minka um ferðslu-óhappini.

Nóg av hesum óhappum mundu neyvan verið hend, um eitt upplýsandi arbeiði varð gjørt um bil og bilkoyring, sum tað verður í okkara grannalondum. Haldið ikki, at man bert við at hava fingið koyrikortið er ein góður chafføfur og er førur fyri at koyra á tryggan hátt. Fyrsta stigið fyri tryggari koyring man vera at læra seg eitt sindur av koyriteknikki, men tíverri hava vit

ongar møguleikar fyri hesum. Kemur tú í trupulleikar, kann tað mangan vera, at tú bert teg skeivt at, tí at tú ikki hevur havt møguleikar, at roynt hetta á staði, ið er ætlað til tess.

Hesar nevndu umstøður hava fort til, at royndir nú verða gjordar at stovna ein automobilklubb, hvørs endamál við skeiðum, fyrilestrum o. o. er at virka fyri øktum ferðslutryggleika og ábyrgdarkenslu í akferðslu og at fremja automobilspott. Átalan er at hava samarbeiði við donsk felag av sama slag og Dansk Automobilspott Union fyri at hava betri møguleikar, at fáa til vegar tilfar o. a.

At byrja við verða umstøðurnar soleiðis, at mest dentur verður lagdur á fyrilestrar, filmir og kanska smærri skeið í koyring. Hugsanin er so seinri at arbeiða fram móti, at fáa eitt stað, har mogleikar eru fyri at hava skeið í koyring, uttan at hetta nervar almenna ferðslu, og at kunna fremja bilspott — ella við øðrum orðum ein bana.

(Framhald á 2. síðu)

Radiokassarnir í Klakksvík

Krøv í »14. september« um at landsstýrið skal frá, tí tað hevur veðhildið fyri nútímans amboðum til maskinsnikkaravirki í Klakksvík

Landsstýrinum er heimilað landskassans vegna at veðhalda fyri lánun til smærri idnaðarvirki.

Seinasta veðhaldið er givið Klakksvíkar byggivirkið, sum hevur útgjort seg við sera nútímans amboðum til alt snikkaravirki.

Ein orsøkin til at farið varð undir nútímansgerð av virkinum var tann, at tilboð kom úr Bretlandi um gerð av radiokössum.

Eitt sera stórt tilboð, sum umfataði gerð av ikki minni enn 3000 radio- og hátalarakössum um vikuna.

Seinri er kluttur komið upp um avskipingarfreistina.

Hvussu hetta verður greitt er óvist í lotuni, men Páll Josefson, stjóri fyri byggivirkinum, er í lotuni í London, har hann hevur samráðingar við teir, ið keypa skulu radiokassarnar.

Vónandi verður tað at eydnast at halda fast við reipuliga tilboðið, ið er reipuliga einastandandi eftir føroyskum víðurskiftum, tá talan er um ídnað.

Hví landsstýrið skal frá, um tað hevur veðhildið fyri maskin tól, ið kunnu geva nógum monnum arbeiði, er heldur tørført at skilja.

Landsstýrið veðheldur eisini í dýrum dómi fyri prentsmíðjuna hjá 14. september, sum má

sigast at vera ein av landsins ringastu arbeiðsgevarum, tá teir ikki virða arbeiðarastættin so fregt, at teir vilja hava organiserað arbeiðsfólk á prentvirki sínum.

Tað ber altíð til at krevja landsstýrið frá.

Vit vilja halda, at tað er órimuligt at krevja landsstýrið frá tí tað hevur givið veðhald fyri nýggjum arbeiðsólum, ið hent kunnu vera hjá mongum arbeiðsfólki.

Hin vegin var tað óivað rímu ligari at kravt landsstýrið frá, tí tað veðheldur fyri eina so ivasama fyrirøkum sum »14. september«.